

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

OPĆINE FOJNICA

ZA 2012.GODINU

Broj:05-8/13

Sarajevo, juli 2013. godine

**MENADŽMENTU
OPĆINE FOJNICA****NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Fojnica** za 2012. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Općine Fojnica odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Općine sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima uključujući i odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06) i relevantnim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu rad u skladu sa etičkim zahtjevima, planiranje i vršenje revizije na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je takođe da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene, te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj procjeni, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim uslovima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu općeg prezentiranja finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni, odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Izrada i donošenje Budžeta Općine Fojnica za 2012. godinu nije izvršeno u potpunosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Naime, nije nam prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je Nacrt Budžeta Općine razmatran na Općinskom vijeću, iako je istom bio upućen, niti da je po istom vršena javna rasprava. Po dostavljanju prijedloga Budžeta (utvrdili smo da je isti identičan sa Nacrtom), Općinsko vijeće je usvojilo Budžet Općine za 2012. godinu (Tačka 4.2. Izvještaja).**
- 2. Ne možemo potvrditi da je izvršeno adekvatno praćenje izvršenja Budžeta Općine jer je Općina Fojnica za 2012. godinu iskazala deficit u iznosu od 109.049 KM i prekoračenja, odnosno više ostvarene rashode i izdatke u odnosu na utvrđene Budžetom Općine za**

2012. godinu na mnogim stavkama. Tako su više iskazane (ostvarene) naknade troškova zaposlenih za 3.881 KM, izdaci za energiju za 34.133 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge za 76.300 KM, tekući transferi drugim nivoima vlasti za 166.582 KM, tekući transferi pojedincima za 73.221 KM i kapitalni transferi za 464.520 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH kojim je regulisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžetske tekuće godine samo do visine i za namjene utvrđene u posebnom dijelu budžeta. Također, iako je u toku budžetske 2012. godine došlo do povećanja prihoda, Općina nije pristupila Izmjenama i dopunama Budžeta, odnosno Općinsko vijeće iste nije razmatralo niti usvojilo, što nije u skladu sa članom 23. Zakona o budžetima u FBiH po kojem se pristupa izmjenama i dopunama budžeta ako prihodi porastu (Tačka 4.2, 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3, i 4.4.4 Izvještaja).

3. Ne možemo potvrditi da su nabavke u Općini u potpunosti provedene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Tako postupak odabira izvođača radova za rekonstrukciju zgrade Općine (141.408 KM) nije proveden, zatim nisu pravilno utvrđeni vrijednosni razredi i odabir postupka za provedeni konkurencijski postupak kod izvođenja radova na rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnog puta „Poroj“ (102.941 KM), i provedene direktne sporazume kod nabavke goriva (39.370 KM), kod nabavke administrativnog materijala (16.679 KM) i kod nabavke građevinskog materijala (10.405 KM) (Tačka 4.5 Izvještaja).
4. Prijem u radni odnos namještenika (četiri), na određeno vrijeme, nije vršen u skladu sa Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je raspisan interni i javni oglas, niti da je formirana komisija za prijem kako je regulisano navedenim Zakonom. Rješenja o rasporedu namještenika su donesena u prvoj polovici godine (februar –maj) na period od tri mjeseca i nakon isteka istih Općinski načelnik je donosio nova rješenja na period od tri mjeseca, tako da su namještenici nastavili sa radom do kraja godine. Isto tako, za prijem u radni odnos državnog službenika na određeno vrijeme nije objavljeno interno oglašavanje niti javni konkurs, kako je to propisano Zakonom o državnoj službi u FBiH, nego je doneseno Rješenje o rasporedu koje je produžavano na prethodno opisan način (Tačka 4.4.1 Izvještaja).
5. Ne možemo potvrditi iskazano stanje obaveza Općine sa 31.12.2012.godine jer Općina u svojim poslovnim knjigama nije evidentirala dugoročne obaveze po osnovu Ugovora o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ zaključenog sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom finansija u 1999. godini. Prema otplatnom planu, u oktobru mjesecu 2012. godine ostatak duga po navedenom kreditu je iznosio 1.672.387 USD. Po dostavljenoj obavjesti Razvojne banke FBiH o dospelju glavnice i kamata, Općina je vršila uplatu anuiteta (dva puta godišnje) i po tom osnovu, neosnovano uvećala troškove kamata za iznos uplaćene glavnice jer je iznos anuiteta knjigovodstveno evidentirala na poziciji troška kamata. Također, Općina nije iskazala na kratkoročnim razgraničenjima razgraničene prihode u iznosu od 158.555 KM po ispostavljenom rješenju nadležne općinske službe za preduzeće „Aquareumal“ po osnovu naknade za rentu za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju poslovnog ugostiteljskog objekta (212.864 KM) i knjižne obavjesti o odobrenju (54.329 KM) po osnovu odstupanja od projektne dokumentacije (Tačka 4.7 i 4.8 Izvještaja).
6. Ne možemo potvrditi iskazana stanja stalnih sredstava u poslovnim knjigama Općine koja se odnose na stanove (1.318.665 KM) i poslovne prostore (233.120 KM), jer su ista iskazana u Glavnoj knjizi, bez relevantne dokumentacija koja potvrđuje iskazano stanje. Za stanove i poslovne prostore se ne vode pomoćne evidencije. Također, u poslovnim knjigama Općine nije usaglašeno iskazano stanje stalnih sredstva i izvora stalnih sredstava. Tako su na dan 31.12.2012.godine stalna sredstva iskazana u iznosu od 6.495.096 KM, dok su izvori sredstva iznosili 5.764.428 KM. Za utvrđena neslaganja nije

prezentovana dokumentacija niti data relevantna objašnjenja o razlogu neslaganja (Tačka 4.6 Izvještaja).

7. Ne možemo potvrditi opravdanost realizacije i utroška transfera sportskim udruženjima u iznosu od 33.889 KM. Navedeni transferi nisu realizovani u iznosima utvrđenim Zapisnikom komisije za društvene djelatnosti o raspodjeli transfera od 22.05.2012. godine, nakon provedenog javnog poziva, niti je prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je raspodjela transfera izvršena u skladu sa kriterijima utvrđenim internim aktom Općine. Također, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila opravdanost utroška sredstava od strane sportskih udruženja koja su, u skladu sa internim aktom, ista bila dužna dostaviti (Tačka 4.4.3 Izvještaja).
8. Ne možemo potvrditi da su tekući transferi mjesnim zajednicama (Budžetom utvrđeni u iznosu od 80.000 KM a izvršeni od 267.881 KM) i kapitalni transferi mjesnim zajednicama (Budžetom utvrđeni u iznosu od 160.000 KM a izvršeni od 624.520 KM) realizovani na osnovu prethodno utvrđenih kriterija ili parametara, odnosno liste projekata po mjesnim zajednicama, niti da je prilikom izrade Budžeta provedena javna rasprava sa učešćem predstavnika mjesnih zajednica. Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2012. godinu, također nije regulisan način odabira, dodjele, realizacije i načina izvještavanja ovih transfera. Zbog navedenoga ne možemo potvrditi transparentnost kod načina odabira projekata koji su realizovani putem ovih transfera. Sredstva po osnovu navedenih transfera su doznačena izvođačima radova izabranih na tenderu, za projekte po pojedinim mjesnim zajednicama, na osnovu ispostavljenih faktura ili situacija za izvršene radove (Tačka 4.4.3 i 4.4.4 Izvještaja).
9. Ne možemo potvrditi transparentnost i opravdanost izdataka za usluge prevoza i goriva koji su iskazani u iznosu od 39.370 KM (od čega se 19.444 KM odnosi na utrošeno gorivo za dva službena vozila, a 19.925 KM na račune za gorivo po osnovu korištenja vlastitih vozila u službene svrhe). Nije prezentovana dokumentacija kojom se potvrđuje da se sačinjavaju planovi korištenja službenih vozila kako je to regulisano Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila u općinskom organu uprave Fojnica. Putni nalozi za službena vozila nisu popunjeni po svim propisanim stavkama. Nisu doneseni normativi za utrošak goriva po vozilu, niti se prati utrošak goriva po službenom vozilu. Nije prezentovana dokumentacija iz koje se može potvrditi da su prethodno ispunjeni uslovi za korištenje vlastitog vozila u službene svrhe, iako je navedenim Pravilnikom definisano pod kojim se uslovima može odobriti korištenje vlastitog vozila u službene svrhe (Tačka 4.4.2 Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji, zbog navedenog u prethodnom pasusu, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine, rezultat poslovanja i izvršenja Budžeta Općine Fojnica, za godinu koja završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Općine Fojnica tokom 2012. godine, zbog napomena u tačkama od 1 - 9 prethodnog pasusa, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 18.07.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. Oec

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ź A J

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	4
4.1	Sistem internih kontrola	4
4.2	Budžet Općine	6
4.3	Prihodi Općine	7
4.4	Rashodi i izdaci.....	8
4.4.1	Bruto plaće i naknade zaposlenih.....	8
4.4.2	Izdaci za materijal i usluge.....	9
4.4.3	Tekući transferi	10
4.4.4	Kapitalni transferi	13
4.5	Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama BiH	13
4.6	Stalna sredstva Općine.....	15
4.7	Kratkoročna potraživanja	16
4.8	Obaveze i razgraničenja Općine	17
5.	KOMENTAR	18
PRILOG BR. 1		1
PRILOG BR. 2		2

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE FOJNICA
za 2012. godinu

1. UVOD

Općina Fojnica (u daljem tekstu Općina) je jedinica lokalne samouprave u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom FBiH, Ustavom Kantona i zakonom. Općina ima svojstvo pravnog lica sa pravima i obavezama propisanim Ustavom, zakonom i Statutom Općine. Statutom je uređen samoupravni djelokrug Općine, organizacija, ovlaštenja i način rada organa Općine, međusobni odnosi organa Općine, oblici neposrednog odlučivanja građana o lokalnim poslovima, osnivanje i rad mjesnih zajednica, organizacija i rad lokalne uprave, imovina i finansiranje lokalne samouprave, upravni nadzor i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave. Općina u skladu sa Statutom pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa zakonom. Izvršavanje navedenih nadležnosti ovisi od nivoa dodijeljenih odnosno ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

Općina, kao jedinica lokalne samouprave, obavlja poslove kojima se izravno ostvaruju potrebe građana, poduzima sve korake u cilju osiguranja zaštite prava i sloboda navedenih u Ustavu FBiH, raspolaže i upravlja općinskom imovinom, vodi urbanističko - stambenu politiku od značaja za Općinu i njen razvoj, obavlja komunalne i druge uslužne djelatnosti te lokalne infrastrukture kao što je izgradnja i održavanje lokalnih cesta, putova, lokalnih mostova, vodi brigu o prirodnim resursima Općine, osigurava racionalno korištenje i upravljanje lokalnim građevinskim zemljištem i obavlja i druge poslove koji su joj preneseni u nadležnost u skladu sa zakonom.

Organi Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće je organ odlučivanja u Općini a načelnik predstavlja izvršni organ Općine. Nadležnosti Općinskog vijeća i načelnika propisane su Zakonom o načelima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Općine. Općinsko vijeće ima 21 vijećnika, koji su kao i načelnik, izabrani neposredno na lokalnim izborima.

Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezni oblik mjesne samouprave i iste imaju svojstvo pravnog lica. Sredstva za rad mjesnih zajednica odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnog djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama osiguravaju se u Budžetu Općine.

Broj uposlenih u Općini sa 31.12.2012. godine iznosio je 35 uposlenika.

Sjedište Općine je u Fojnici, ulica Bosanska 99.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2012.godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Općine na dan 31.12.2012. godine, izvršenje budžeta Općine za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te jesu li finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u julu 2013. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Revizija poslovanja Općine Fojnica obavlja se prvi put od strane Ureda za reviziju institucija u FBiH. Izvršenom revizijom poslovanja Općine za 2012. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola, donijeti nedostajuće procedure, izvršiti procjenu rizika za sve procese poslovanja i utvrditi mjere za sprječavanje neželjenih dešavanja u cilju postizanja pouzdanosti finansijskog izvještavanja, usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, zaštite imovine i postizanja veće efikasnosti.*
- *Obavljanje poslova i zadataka na pojedinim radnim mjestima u Općini vršiti u skladu sa sistematizacijom i opisom poslova radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu Općine Fojnica ili pristupiti Izmjenama i dopunama istoga. Također, je potrebno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji definisati praćenje javnih nabavki.*
- *Izradu i donošenje Budžeta Općine vršiti u potpunosti u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.*
- *Na teret budžetske tekuće godine, preuzimati i izvršavati obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta kako je to regulisano članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.*
- *U slučaju povećanja prihoda u toku budžetske godine, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, vršiti Izmjene i dopune Budžeta. Također, ako dođe do povećanja rashoda i izdataka, donijeti odluku o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka u trajanju od 45 dana, a ako se niti nakon toga Budžet ne može uravnotežiti, vršiti Izmjene i dopune Budžeta.*
- *Tekstualni dio godišnjeg računovodstvenog izvještaja treba da sadrži obrazloženja odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i analizu potraživanja, obaveza i stalnih sredstava Općine kako je to regulisano članovima 33. do 41. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*
- *Obzirom da je Zakonom o građevinskom zemljištu tačno definisana namjena sredstava po osnovu naknada za dodjeljeno gradsko građevinsko zemljište –renta i naknada za uređenje i korištenje gradskog građevinskog zemljišta, potrebno je za prikupljanje i trošenje ovih sredstava otvoriti poseban namjenski račun.*
- *Prijem zaposlenika u Općini vršiti na način propisan Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakonom o državnoj službi u FBiH.*
- *Izradu i montažu javne rasvjete planirati i evidentirati u okviru kapitalnih investicija, a materijal za opravku i održavanje evidentirati na propisanoj poziciji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- *Potrebno je ugovore za komunalne usluge zaključivati na početku godine i osigurati adekvatno praćenje izvršenja ugovora od strane komunalnog inspektora.*
- *Utvrditi normative utroška goriva za sva službena vozila Općine i uspostaviti adekvatan sistem kontrole utroška goriva prema utvrđenim normativima utroška goriva po službenom vozilu, sa ciljem racionalnog korištenja službenih vozila. Također, popunjavanje putnih naloga za vozila vršiti po svim propisanim stavkama.*
- *Potrebno je Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila u općinskom organu uprave Fojnica definisati način priznavanja troškova goriva za korištenja vlastitog vozila u službene svrhe, zatim davati pismena odobrenja o potrebi izvršavanja službenog puta.*
- *Paušale općinskim vijećnicima iskazivati u periodu kada je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*

- *Za evidentiranje rashoda potrebno je osigurati relevantnu dokumentaciju na osnovu koje se vrše doznačavanja sredstava.*
- *Planiranje transfera mjesnim zajednicama u cilju utvrđivanja liste projekata koji se trebaju uvrstiti u Budžet Općine, vršiti prilikom izrade i donošenja Budžeta Općine u skladu sa Strategijom razvoja Općine a na osnovu prethodno provedene javne rasprave sa učešćem predstavnika mjesnih zajednica.*
- *U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, transfere koji se odnose na ulaganja u imovinu knjigovodstveno evidentirati na poziciji kapitalnih transfera.*
- *Realizaciju transfera sportskim udruženjima vršiti na osnovu odluke Općinskog načelnika (ili lica kojeg on ovlasti) u skladu sa utvrđenim iznosima na osnovu Zapisnika Komisije za društvene djelatnosti utvrđenim u skladu sa kriterijima navedenim u Pravilniku o raspodjeli sredstava namijenjenih sportu i usklađenih sa Budžetom Općine.*
- *Knjigovodstvena isprava prije knjiženja mora biti prekontrolisana i ovjerena od strane rukovodioca budžetskog korisnika ili lica koje on pismeno ovlasti kako je to regulisano Zakonom o računovodstvu i reviziji, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike.*
- *Transfere za socijalnu pomoć dodjeljivati na transparentan način u skladu sa procedurama i kriterijima utvrđenim u Pravilniku o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na proširene oblike socijalne pomoći.*
- *Kapitalne transfere koje su vezane za investiranje u imovinu kojom raspolaže Općina (asfaltiranje lokalnih puteva) planirati na kapitalnim izdacima, a realizovane projekte knjigovodstveno evidentirati na imovini Općine (investicijama u toku).*
- *Plan kapitalnih investicija Općine Fojnica donositi zajedno sa Budžetom Općine, kao sastavni dio Budžeta i isti uskladiti sa planiranim sredstvima, kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *Potrebno je za kapitalne projekte utvrditi kriterije za odabir, odnosno obavljati javne rasprave sa ciljem osiguranja transparentnosti i utvrđivanja prioriteta u realizaciji.*
- *Plan nabavki donositi i uskladiti sa finansijskim planom, odnosno Budžetom Općine Fojnica, kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH.*
- *Postupak odabira najpovoljnijeg izvođača-dobavljača vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, prema utvrđenim vrijednosnim razredima i utvrđenim rokovima za zaključivanje ugovora.*
- *U ugovorima za obavljanje radove potrebno definisati konkretne poslove i zadatke na koje se isti odnose, a za neizvršene radove u propisanim rokovima obračunavati ugovorene kazne-penale.*
- *Potrebno je donijeti interna akta za vršenje popisa, kojim bi se regulisao način vršenja godišnjeg popisa sa stanjem na 31.12. tekuće godine*
- *U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, potrebno je izvršiti popis stalnih sredstava sa stanjem na dan kad se završava budžetska godina i izvršiti usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem.*
- *Potrebno je za stanove i poslovne prostore, koji su u vlasništvu Općine i sa kojima ista raspolaže, utvrditi vrijednost, uskladiti istu sa poslovnim knjigama i voditi adekvatne pomoćne evidencije. Za prodane stanove izvršiti isknjžavanje iz imovine Općine po prethodno donesenoj Odluci nadležnih.*

- *Za potraživanja, nakon isteka roka za naplatu od šest mjeseci, poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istih i izvršiti preknjižavanje sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja.*
- *Prihode i primitke priznavati samo u onom obračunskom razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi, to jest kada su uplaćeni na račun kako je to regulisano članom 59. Zakona o budžetima u FBiH, članom 47. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.*
- *Za iskazane obaveze iz ranijeg perioda (po osnovu zdravstvenog osiguranja i poreza na plaću), potrebno je sa institucijama nadležnim za ubiranje poreza i doprinosa, poduzeti aktivnosti vezano za usaglašavanje i izmirivanje navedenih obaveza.*
- *U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike za iskazana potraživanja po osnovu prihoda čiji je rok naplate do jedne godine vršiti odobravanje pozicije kratkoročnih razgraničenja.*
- *Poduzeti aktivnosti na rješavanju iskazanog dugoročnog zaduživanja od domaćih finansijskih institucija iz ranijeg perioda.*
- *U skladu sa propisima za budžet i budžetske korisnike, izvršiti knjigovodstveno evidentiranje neevidentiranih dugoročnih obaveza po osnovu Ugovora o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpada“ iz 1999 godine.*
- *Uplatu anuiteta po Ugovoru o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpada“ vršiti u skladu sa otplatnim planom koji je sastavni dio navedenog ugovora.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sistem internih kontrola

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola u Općini Fojnica, kako bi se uvjerali da li su uspostavljene interne kontrole, da li osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnih sredstava. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu Općine a temelj funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu **kontrolnog okruženja** je adekvatna organizacijska struktura i kvalitetni interni akti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu Općine Fojnica utvrđena je unutrašnja organizacija, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornost državnih službenika i namještenika u obavljanju poslova, ukupan broj državnih službenika i namještenika, raspored poslova po organizacijskim jedinicama sa opisom poslova, potrebnim uslovima za obavljanje istih te ostala pitanja koja se odnose na organizaciju rada. Međutim, nismo se uvjerali da su svi poslovi koji se obavljaju u Općini usklađeni sa opisom poslova radnih mjesta navedenih u pomenutom Pravilniku. Tako, u opisu poslova višeg referenta za blagajničke poslove, poslove likvidature, nabavke i izdavanja materijala u Službi za privredu, finansije i budžet, u opisu posla između ostalog stoji da vrši poslove obračuna plaća, toplog obroka i ostalih naknada kao i da vrši obračun bolovanja. Utvrdili smo da navedene poslove obavlja u istoj službi viši referent- finansijski knjigovođa, a da poslove likvidature u stvari ne obavlja niko od uposlenih. Osoba koja obavlja poslove blagajnika radi kao blagajnik u šalter sali Općine i samo dva puta sedmično vrši isplate iz blagajne za potrebe Općine, dok blagajnički izvještaj sačinjava samo dva puta mjesečno. Također, navedenim Pravilnikom u okviru nekog od datih radnih mjesta nije definisana obaveza praćenja javnih nabavki.

U cilju uspostavljanja i jačanja sistema internih kontrola, u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, nadležni u Općini su donijeli određeni broj internih akata od kojih većinu u septembru 2012. godine. Međutim, veći broj internih akata koji bi trebali regulisati značajne aktivnosti i procese poslovanja (planiranje, potraživanja, obaveze, popis) nisu doneseni, što je za

posljedicu imalo propuste u radu. Utvrdili smo da načelnik Općine nije donio Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima kao glavni dokumenat za uspostavu politika efikasne interne kontrole. Također, nije izvršena procjena rizika poslovnih procesa niti mjere za sprječavanje nastajanja neželjenih dešavanja. Procjena rizika predstavlja identifikaciju i analizu rizika relevantnih za postizanje općinskih ciljeva, što stvara temelje za određivanje kako upravljati rizicima. Značajno je detektirati njegovu visinu kako bi rukovodstvo Općine svojim aktivnostima i mjerama smanjio rizike i ublažio efekte njihovih negativnih djelovanja.

Kada su u pitanju **kontrolne aktivnosti**, utvrdili smo, osim što određeni broj procedura nije donesen, i da se u svim slučajevima ne provode dosljedno propisane procedure vezane za funkcionisanje sistema internih kontrola, što je imalo za posljedicu propuste u provođenju kontrolnih aktivnosti. Propusti se prije svega odnose na: procedura izrade i donošenja Budžeta Općine za 2012. godinu nije u potpunosti vršena u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH jer nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je Nacrt Budžeta za 2012. godinu razmatralo Općinsko vijeće i da je provedena javna rasprava, iako su se tokom 2012. godine godine povećali prihodi i primici, Općina nije u skladu sa zakonskim propisima vršila izmjene i dopune budžeta, na mnogim stavkama rashoda i izdataka iskazana su prekoračenja odnosno više ostvarena sredstva od sredstava utvrđenih Budžetom za 2012. godinu što nije u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH, tekstualni dio godišnjeg računovodstvenog izvještaja ne sadrži obrazloženja više ostvarenih od Budžetom utvrđenih sredstava niti analizu potraživanja, obaveza i stalnih sredstava kako je to regulisano Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, za namjenska sredstva po osnovu rješenja za naknade za dodjeljeno zemljište i naknada za korištene gradskog građevinskog zemljišta nisu otvoreni posebni namjenski računi iako je Zakonom o građevinskom zemljištu tačno definisana namjena ovih sredstava, prijem namještenika i državnih službenika nije vršen u skladu sa zakonskim propisima, izdaci za izradu i montažu javne rasvjete, kao i materijal za opravku i održavanje nisu planirani i evidentirani na propisanoj poziciji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, nije osigurano adekvatno praćenje izvršenja ugovora po osnovu komunalnih usluga od strane komunalnog inspektora, ne može se potvrditi transparentnost i opravdanost utroška goriva, izdaci za paušale općinskim vijećnicima najvećim dijelom nisu izkazivani u periodu kada je obaveza za plaćanje i nastala, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da su transferi mjesnim zajednicama dodjeljivani na osnovu utvrđenih kriterija, nije prezentovano da je vezano za navedeno bila javna rasprava, da je postojala lista projekata, realizaciju transfera sportskim udruženjima nije odobravana odlukom rukovodioca budžetskog korisnika i ne možemo potvrditi da je izvršena u iznosima utvrđenim Zapisnikom komisije za društvene djelatnosti i da je ista izvršila odabir u skladu sa kriterijima utvrđenih internim aktom, ne možemo potvrditi transparentnost i opravdanost dijela transfera za socijalnu pomoć jer nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da se isti odnose na socijalne slučajeve, nisu kapitalni projekti vezani za izgradnju i rekonstrukciju puteva planirani i izvršavani na kapitalnim izdacima, nije donesen plan kapitalnih investicija kako je zakonom o budžetima u FBiH propisano, nisu doneseni kriteriji za odabir kapitalnih projekata niti je vršena javna rasprava za iste, sa ciljem osiguranja transparentnosti i utvrđivanja prioriteta u realizaciji, postupci odabira najpovoljnijeg izvođača-dobavljača (rekonstrukcija zgrade Općine, rekonstrukcija i asfaltiranje puta „Poroj“, gorivo, administrativni i građevinski materijal) nisu izvršeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, nije donesen Plan nabavki za 2012. godinu, internim aktima nije definisan popis imovine, potraživanja i obaveza, nije izvršen adekvatan popis niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, nije usaglašeno stanje stalnih sredstava i izvora sredstava, nisu poduzete sve zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja čiji je rok istekao i ista nisu u skladu sa propisima knjigovodstveno evidentirana na sumnjivim i spornim potraživanjima, iako 2011. godina nije bila predmet revizije moramo istaći da je u 2011. godini neosnovano oprihodovano potraživanja po osnovu naknade za rentu za izdavanje građevne dozvole koje nije do kraja 2012. godine naplaćeno što nije u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima po kojima se prihodi i primici priznaju u onom obračunskom razdoblju u kojem su mjerljivi i raspoloživi odnosno u kojem su uplaćeni na račun, na dugoročnim obavezama nije knjigovodstveno evidentiran dugoročni kredit po osnovu Ugovoru o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpada“ iz 1999 godine, na dugoročnim razgraničenjima su evidentirana potraživanja po osnovu izdatih rješenja za naknade po kojima je rok plaćanja do godine dana što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike.

Uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola, donijeti nedostajuće procedure, izvršiti procjenu rizika za sve procese poslovanja i utvrditi mjere za sprječavanje neželjenih dešavanja u cilju postizanja pouzdanosti finansijskog izvještavanja, usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, zaštite imovine i postizanja veće efikasnosti.

Obavljanje poslova i zadataka na pojedinim radnim mjestima u Općini vršiti u skladu sa sistematizacijom i opisom poslova radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu Općine Fojnica ili pristupiti Izmjenama i dopunama istoga. Također, je potrebno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji definisati praćenje javnih nabavki.

4.2 Budžet Općine

Po dostavljanju Prijedloga Budžeta Općine Fojnica, Općinsko vijeće je 22.12.2011. godine usvojilo Budžet Općine. **Nije prezentovano da je Općinsko vijeće razmatralo Načrt Budžeta (iako je istom bio upućen) niti da je isti bio predmet javne rasprave što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.** Budžet Općine za 2012. godinu usvojen je sa uravnoteženim prihodima i primicima, rashodima i izdancima u **iznosu od 3.214.000 KM.** Uz Budžet je Općinsko vijeće donijelo Odluku o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu. Iako je u toku godine došlo do povećanja prihoda u odnosu na prihode utvrđene Budžetom Općine za 2012. godinu kao i povećanja rashoda, Općina nije vršila Izmjene i dopune budžeta, odnosno Općinsko vijeće iste nije razmatralo niti usvojilo, niti je donosila odluku o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka, što nije u skladu sa članovima 22. i 23. Zakonom o budžetima u FBiH.

Prema Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2012. godinu, ukupni prihodi i primici iznosili su **3.265.043 KM**, rashodi i izdaci **3.374.092 KM** i višak rashoda nad prihodima u iznosu od **109.049 KM**. Utvrdili smo da je Općina iskazala prekoračenja odnosno više ostvarene rashode i izdatke u odnosu na Budžetom utvrđene na mnogim pozicijama rashoda i izdataka. Tako su više iskazane naknade troškova zaposlenih za **3.881 KM**, izdaci za energiju za **34.133 KM**, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge za **76.300 KM**, tekući transferi drugim nivoima vlasti za **166.582 KM**, tekući transferi pojedincima za **73.221 KM** i kapitalni transferi za **464.520 KM**. Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da je Općina vršila adekvatno praćenje izvršenja Budžeta i preuzimala obaveze na teret budžetske tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH. Također, u tekstualnom dijelu godišnjeg računovodstvenog izvještaja nisu data obrazloženja navedenih odstupanja kao niti analiza potraživanja, obaveza i stalnih sredstava Općine. Navedeno nije u skladu sa članovima 33.do 41. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Utvrdili smo da je Općinsko vijeće 28.03.2013. godine usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine Fojnica za 2012. godinu.

U tabeli u prilogu br. 1. i 2. je dato izvršenje Budžeta Općine.

Izradu i donošenje Budžeta Općine vršiti u potpunosti u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.

Na teret budžetske tekuće godine, preuzimati i izvršavati obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu Budžeta kako je to regulisano članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

U slučaju povećanja prihoda u toku budžetske godine, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, vršiti Izmjene i dopune Budžeta. Također, ako dođe do povećanja rashoda i izdataka, donijeti odluku o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka u trajanju od 45 dana, a ako se niti nakon toga Budžet ne može uravnotežiti, vršiti Izmjene i dopune Budžeta.

Tekstualni dio godišnjeg računovodstvenog izvještaja treba da sadrži obrazloženja odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i analizu potraživanja, obaveza i stalnih sredstava Općine kako je to regulisano članovima 33. do 41. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

4.3 Prihodi Općine

Prihodi i primitci Općine za 2012. godinu u odnosu na planirane više su ostvareni za 1,58 %. Od ukupnih prihoda, na prihode od poreza odnosi se 1.706.926 KM, neporezne prihode 646.966 KM, kapitalne primitke u iznosu od 325.000 KM, primljeni tekući transferi od drugih nivoa vlasti 283.193 KM i primljeni kapitalni transferi od nevladinih izvora u iznosu od 302.958 KM.

U **strukturi prihoda od poreza** najznačajnije stavke odnose se na prihode od indirektnih poreza u iznosu od 1.091.734 KM, porez na dohodak u iznosu od 323.545 KM i porez na imovinu u iznos od 286.128 KM. Skupština Srednjobosanskog Kantona je donijela Zakon o pripadnosti javnih prihoda kantona kojim je uređena pripadnost i ustupanje javnih prihoda koji su ustanovljeni zakonima Federacije BiH i Srednjobosanskog kantona. Javni prihodi u smislu navedenog zakona pripadaju Kantonu i jedinicama lokalne samouprave te služe za finansiranje funkcije Kantona i jedinica lokalne samouprave. Općina vrši mjesečno usaglašavanje prihoda od poreza iskazanih u knjigovodstvu Općine sa prihodima iskazanim u obrascu B2 –raspodjela javnih prihoda na korisnike kojeg sačinjava Ministarstvo finansija Srednjobosanskog kantona i isti su sa 31.12.2012. godine usaglašeni.

U **strukturi neporeznih prihoda** najznačajnije stavke odnose se na ostale budžetske naknade i takse u iznosu od 172.527 KM, naknade i takse po federalnim zakonima i propisima u iznosu od 207.808 KM, komunalne naknade i takse u iznosu od 81.411 KM i ostali prihodi u iznosu od 76.651 KM. Od ostalih budžetskih naknada i taksa najznačajnije stavke se odnose na naknade za dodjeljeno gradsko građevinskog zemljišta (37.961 KM), evidentirane po osnovu rješenja službe za urbanizam, obnovu, građenje, katastar i imovinsko pravne poslove u skladu sa članom 41. Odluke Općinskog vijeća o građevinskom zemljištu Općine Fojnica i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (72.777 KM), evidentirane po osnovu rješenja nadležne službe u skladu sa članom 77. Odluke Općinskog vijeća o građevinskom zemljištu Općine. **Iako je Zakonom o građevinskom zemljištu tačno utvrđena namjena ovih naknada, utvrdili smo da za prikupljanje i trošenja sredstava navedenih naknada, Općina nije otvorila poseban namjenski račun.** Od naknada i taksa po federalnim propisima ističemo cestovne naknade u iznosu od 141.908 KM i posebnu naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u iznosu od 38.575 KM (pojašnjeno u poglavlju 4.4.3 tekući transferi). Od komunalnih naknada i taksa ističemo kantonalne komunalne takse iskazane u iznosu od 78.489 KM. Iste se utvrđuju na osnovu Odluke Općinskog vijeća o utvrđivanju tarife komunalne pristojbe. Obavezu plaćanja, razreza, načina plaćanja kao i kontrolu ove naknade utvrđuje Porezna uprava FBiH Ispostava Fojnica. Ostali prihodi se u najvećem iznosu odnose na prihode po Javnom komunalnog preduzeća „ŠĆONA“ po osnovu knjižne obavjesti Općine za anuitet kredita za gradski vodovod (pojašnjeno u poglavlju 4.8-obaveze Općine).

Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti u najvećem dijelu odnose se na primljene transfere od Federacije u iznosu od 225.793 KM. Transfer od 70.000 KM doznačen je od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica na osnovu odluke i Ugovora od 12.06.2012. godine za podršku rekonstrukcije lokalnog puta Čemernica- Zahrastin- Poroj u Općini. Odlukom je regulisano da Općina mora dostaviti Izvještaj o utrošku sredstava sa dokumentacijom Ministarstvu. Općine je 17.04.2013. godine dostavila izvještaj sa dokumentacijom: ugovorom sa izvođačem radova i okončanom situacijom na iznos od 102.941 KM. Ista je ovjerena od strane izvođača radova, nadzornog organa i Općinskog načelnika. Također, u okviru ovih transfera je i transfer u iznosu od 155.793 KM Federalnog ministarstva prometa i komunikacija vezano za implementaciju projekta Visoko- Fojnica dionica Fojnica- Malkoč-Korita iz Programa GSM 2008/2009. godine odobrenog Zaključkom Vlade FBiH od 14.04.2010. godine i Odlukom Vlade FBiH o usvajanju liste projekata finansirane iz sredstava GSM licence 2009. i dijela sredstava 2010. godine. Od primljenih transfera od Kantona ističemo doznačena sredstva u iznosu od 10.000 KM od Kantonalnog ministarstva prostornog uređenja obnove i povratka po osnovu Ugovora za izvođenje radova na sanaciji vodovoda u naselju Tješilo sklopljenog sa Općinom 24.09.2012. godine, kao i 10.000 KM po osnovu Odluke Vlade Srednjobosanskog kantona od 08.03.2012. godine za hitne intervencije za rasčišćavanje puteva zbog velikih snježnih padavina. Na ovoj poziciji je evidentiran i transfer od Kantona za prevoz učenika osnovnih škola u iznosu od 23.399 KM.

Kapitalni primici se odnose na prihode od prodaje nepokretnosti u vlasništvu Općine. Općinsko vijeće je 14.07.2011. godine donijelo Odluku o prodaji nepokretnosti u vlasništvu Općine - poslovnog prostora kao posebnog dijela zgrade u dijelu prizemlja zgrade općinskog organa uprave JP Elektroprivreda BiH

podružnica Elektrodistribucija Zenica putem neposredne pogodbe. Za provedbu navedene odluke ovlašten je Općinski načelnik. Također, istom je navedeno da tržišna vrijednost po metru kvadratnom ne može biti manja od 2.500 KM. Članom 4. navedene odluke je regulisano da će se sredstva od prodaje upotrijebiti za dovršetak izgradnje zgrade Općine. Načelnik Općine je 02.12.2011. godine uputio poziv JP Elektroprivreda podružnica Elektrodistribucija za dostavu ponude za prodaju poslovnog prostora u vlasništvu Općine putem neposredne pogodbe sa ponudnom cijenom od 325.000 KM. Prema nalazu Komisije za procjenu tržišne vrijednosti nekretnina Općine, procijenjena vrijednosti nekretnine koja je predmeta prodaje iznosi 325.000 KM. Dana 06.03.2012. godine načelnik Općine i generalni direktor Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo i izvršni direktor za distribuciju JP Elektroprivreda sklopili su ugovor o kupoprodaji nekretnine (notarski obrađen) površine 122,60 m², na iznos od 325.000 KM. Na osnovu navedenog, izvršeno je isknižavanje navedenog poslovnog prostora iz imovine Općine.

Primljeni kapitalni transferi od nevladinih izvora u iznosu od 302.958 KM odnose se na prihode po osnovu protesta po garancijama broj 2009/026.408 na EUR 77.500 i garanciji br.2009/926.411 na EUR 77.500, garanta španjolska banka CAJA MADRID od 05.07.2012. godine. Protest je izvršen na osnovu zahtjeva za plaćanje i izjave Općine dostavljene banci garantu za neizvršenje odredaba ugovora i dodataka ugovora sklopljenih 21.04.2006. godine između Općine Fojnica i Azierta Tratamiento de Aguas S.L., C/Calidad, 40-28096 Getafe, Madrid a vezano za izgradnju, nabavku i instalaciju uređaja za stanicu za obradu otpadnih voda u Fojnici.

Obzirom da je Zakonom o građevinskom zemljištu tačno definisana namjena sredstava po osnovu naknada za dodjeljeno gradsko građevinsko zemljište –renta i naknada za uređenje i korištenje gradskog građevinskog zemljišta, potrebno je za prikupljanje i trošenje ovih sredstava otvoriti poseban namjenski račun.

4.4 Rashodi i izdaci

Općina je u 2012. godini u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta iskazala rashode i izdatke u ukupnom iznosu od 3.374.092 KM i u odnosu na planirane isti su ostvareni više za 4,98 %. U ukupnim rashodima i izdacima bruto plaće i naknade zaposlenim sa pripadajućim doprinosima iznose 937.004 KM, izdaci za materijal i usluge 896.528 KM, tekući transferi 703.360 KM, kapitalni transferi 624.520 KM i izdaci za nabavku stalnih sredstava 150.477 KM.

4.4.1 Bruto plaće i naknade zaposlenih

Osnov za obračun plaća za 35 zaposlenika u Općini su: Pravilnik o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika državnih službi Općine Fojnica iz 2011. godine, Odluka o plaćama i naknadama izabраних званиčnika, savjetnika, državnih službenika i namještenika u općinskom tijelu vlasti Općine Fojnica iz 2011.godine, kao i Odluka o utvrđivanju osnovice za obračun plaće uposlenih u općinskom organu uprave Fojnica za 2012.godinu od 09.01.2012. godine. Naprijed navedenim internim aktima izvršeno je usklađivanje platnih razreda i koeficijenata u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

U toku 2012. godine izvršen je prijem pet zaposlenika na određeno vrijeme i to četiri namještenika i jedan državni službenik. Rješenja o rasporedu su donesena u prvoj polovici godine (februar –maj) na period od tri mjeseca i nakon isteka istih načelnik je donosio nova rješenja na period od tri mjeseca, tako da su navedeni nastavili sa radom do kraja godine. Prijem zaposlenika na određeno vrijeme nije vršen u skladu sa Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, kojim je propisana obaveza formiranja komisije koja razmatra sve pristigla prijave po prethodno raspisanom internom i javnom oglasu za prijem namještenika. Isto tako za prijem u radni odnos na određeno vrijeme državnog službenika nisu provedene procedure u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH (nije provedeno javno oglašavanje niti javni konkurs), nego je doneseno rješenje načelnika o rasporedu i produžavano na naprijed opisan način.

Prijem zaposlenika u Općini vršiti na način propisan Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakonom o državnoj službi u FBiH.

4.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Prema Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta Općine Fojnica za 2012. godinu izdaci za materijal i usluge su iskazani u iznosu od 896.528 KM, što je u odnosu na plan manje za 10,68 %. Iskazani izdaci za materijal i usluge se odnosi na: izdatke za energiju 178.133 KM, izdatke za komunikaciju i komunalne usluge 283.800 KM, nabavke materijala i sitnog inventara 52.623 KM, izdatke za usluge prevoza i goriva 39.370 KM, izdatke za tekuće održavanje 52.962 KM, izdatke osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa 5.729 KM i na ugovorene usluge 278.551 KM.

U okviru **izdataka za električnu energiju**, pored računa za električnu energiju evidentiran je i račun za izradu i montažu javne rasvjete u mjesnoj zajednici Prokos-Ragale od 11.369 KM, kao i račun za materijal za opravku i održavanje zgrada (elektromaterijal, materijal za krečenje) od 8.323 KM, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u dijelu evidentiranja izdataka na propisanim pozicijama.

Najveći dio iskazanih izdataka za komunikaciju i komunalne usluge odnosi se na **komunalne usluge** u iznosu od 247.537 KM. Za vršenje komunalnih usluga u 2012. godini zaključen je Ugovor, od 19.03.2012. godine, sa JKP „Šćona“ na iznos od 178.033 KM. Ugovorom je definisano da će prijem izvršenih usluga izvršiti komunalni inspektor sa predstavnikom izvođača na kraju svakog mjeseca. S obzirom da je radno mjesto komunalnog inspektora upražnjeno pomoćnik načelnika Službe za civilnu zaštitu i inspekcijски nadzor, prema izjavi istog vrši poslove komunalnog inspektora. Prema usmenoj informaciji isti nije upoznat da je navedeni Ugovor zaključen, niti da je zadužen za praćenje izvršenja ugovora. S obzirom na navedeno, kao i da Ugovor za 2012. godinu nije zaključen na početku fiskalne godine, da iskazane komunalne usluge značajno premašuju ugovorenu vrijednost o čemu nije prezentovana relevantna dokumentacije, ne možemo potvrditi da je od strane Općine vršeno praćenje izvršenja ugovora. Također, utvrđeno je da su prije zaključenja ugovora evidentirane fakture JKP „Šćona“ za 2012. godinu u ukupnoj vrijednosti od 36.684 KM, odnosno navedene usluge su izvršene bez prethodno sačinjenog ugovora.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu od 39.370 KM, od čega se 19.444 KM odnosi na utrošeno gorivo za dva službena vozila, a 19.925 KM se odnosi na račune za gorivo po osnovu korištenja vlastitih vozila u službene svrhe. Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila u općinskom organu uprave Fojnica iz 2011. godine definisano je da se korištenje službenih vozila vrši na osnovu plana potreba, koje pomoćnici Općinskog načelnika dostavljaju Općinskom načelniku najkasnije 24 sata prije odlaska na službeno putovanje, odnosno prije potrebe za korištenjem službenog vozila. Općinski načelnik ima pravo koristiti službeno vozilo 24 sata dnevno. Nije prezentovana dokumentacija kojom se potvrđuje da se sačinjavaju planovi korištenja službenih vozila. Izvršenim uvidom u putne naloge za službena vozila utvrđeno je da isti nisu popunjeni po svim propisanim stavkama. Tako na primjer, nije evidentirano stanje brojila po pređenom kilometrima po pojedinačnim relacijama putovanja, niti se vodi druga propisana evidencija. Također, u većem broju slučajeva na nalogu za vozilo nije evidentirana količina točenog goriva u službeno vozilo, iako je navedenim Pravilnikom isto definisano. Nisu doneseni normativi za utrošak goriva po vozilu, niti se prati utrošak goriva po službenom vozilu.

Što se tiče pravedanja i računa za gorivo za korištenje vlastitog vozila u službene svrhe, na poledini računa je navedena samo relacija na kojoj je korišteno vlastito vozilo. Iako je Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila u općinskom organu uprave Fojnica definisano pod koji se uslovima može odobriti određena količina goriva na ime korištenja vlastitog vozila u službene svrhe, nije prezentovana dokumentacija iz koje možemo potvrditi da su prethodno ispunjeni uslovi za korištenje vlastitog vozila u službene svrhe. **Na osnovu svega naprijed navedenog ne možemo potvrditi transparentnost i opravdanost izdataka za gorivo.**

U okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga najznačajnije stavke odnose se troškove sudskih izvršenja 73.512 KM, izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima 40.160 KM i ostali rashodi iz prethodnih godina 14.960 KM.

Troškovi sudskih izvršenja odnose se na Presudu Kantonalnog suda u Novom Travniku, kojom se nalaže tuženoj Općini Fojnica da tužitelju plati iznos od 76.419 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2010. godine. Naime, tužitelj je kao izvođač radova na rekonstrukciji regionalnog puta Fojnica-Korita-Vladića Vrh-Visoko-dionica Korita Vladića vrh izvršio radove po zaključenom Ugovoru u 2008. godini i

Aneksu Ugovora od 05.09.2009. godine za naknadne i nepredviđene radove u iznosu od 65.337 KM, a tužena Općina nije izmirila obaveze u iznosu od 76.419 KM, za koji iznos glavnog duga je i pokrenuta tužba. Tako je Općina na ime izmirenja po navedenoj Presudi iskazala 73.512 KM.

Na **izdacima za naknade skupštinskim zastupnicima** evidentirane su isplate paušala vijećnicima općinskog vijeća Fojnica u ukupnom iznosu od 40.160 KM. Najveći dio od 29.600 KM se odnosi na obračunate i isplaćene paušale za 2011. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, kojim je definisano da se rashodi i izdaci priznaju u onom periodu kada je obaveza za plaćanje nastala, tako da možemo zaključiti da su rashodi za 2012. godinu uvećani za obračunate i isplaćene paušale za 2011. godinu. Na poziciji **ostalnih rashoda iz prethodnih godina** evidentiran je iznos od 6.500 KM, koji je u 2012. godini priznat kao trošak, a na ime doznačavanja sredstava HRT Kiseljak za usluge izvršene u ranijem periodu. Za navedeno doznačavanje sredstava nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje su vršena plaćanja. Prezentovana je samo Zamolba HRT Kiseljak za finansijsku pomoć (2.000 KM) od 05.07.2010. godine. Obzirom na navedeno ne možemo potvrditi opravdanost doznačavanja sredstava, niti iskazivanje rashoda po istom. Na ovoj poziciji je evidentiran i račun za usluge održavanja čistoće u vrijednosti od 4.570 KM, od 24.11.2011. godine, koji je trebalo evidentirati u pripadajućem obračunskom periodu.

Izradu i montažu javne rasvjete planirati i evidentirati u okviru kapitalnih investicija, a materijal za opravku i održavanje evidentirati na propisanoj poziciji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je ugovore za komunalne usluge zaključivati na početku godine i osigurati adekvatno praćenje izvršenja ugovora od strane komunalnog inspektora.

Utvrđiti normative utroška goriva za sva službena vozila Općine i uspostaviti adekvatan sistem kontrole utroška goriva prema utvrđenim normativima utroška goriva po službenom vozilu, sa ciljem racionalnog korištenja službenih vozila. Također, popunjavanje putnih naloga za vozila vršiti po svim propisanim stavkama.

Potrebno je Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila u općinskom organu uprave Fojnica definisati način priznavanja troškova goriva za korištenja vlastitog vozila u službene svrhe, zatim davati pismena odobrenja o potrebi izvršavanja službenog puta.

Paušale općinskim vijećnicima iskazivati u periodu kada je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Za evidentiranje rashoda potrebno je osigurati relevantnu dokumentaciju na osnovu koje se vrše doznačavanja sredstava.

4.4.3 Tekući transferi

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu iskazani su tekući transferi u iznosu od 703.360 KM i isti su izvršeni više od plana za 198.860 KM ili za 39,41%. Najznačajniji transferi se odnose na transfere drugim nivoima vlasti (340.082 KM), transferi pojedincima (249.221 KM), transferi neprofitnim organizacijama (65.923 KM) i subvencije javnim preduzećima (43.133 KM).

Od transfera drugim nivoima vlasti najznačajniji transferi se odnosi na transfer mjesnim zajednicama (devet mjesnih zajednica) u iznosu od 267.881 KM i transfer za sport (33.889 KM). Transfer za mjesne zajednice je Budžetom planiran u iznosu od 80.000 KM. Sredstva po osnovu navedenih transfera su doznačena izvođačima radova izabranih na tenderu, za projekte po pojedinim mjesnim zajednicama, na osnovu ispostavljenih faktura ili situacija za izvršene radove. Nisu prezentovani kriteriji odabira projekata po mjesnim zajednicama, niti su Budžetom planirani iznosi transfera po pojedinim mjesnim zajednicama (samo ukupna iznos) i nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je Nacrt Budžeta bio na javnoj raspravi u koju bi trebale biti uključene i mjesne zajednice. Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine Fojnica za 2012. godinu, također nisu regulisana pitanja vezano za način odabira i realizovanja ovih sredstava. Uvidom u najznačajnije iznose na ovoj poziciji, utvrdili smo da se odnose na transfere izvođačima radova za izvođenje radova na čišćenju korita rijeke Fojnica u mjesnoj zajednici Pločari (35.977 KM), nabavku kanalizacionih cijevi za potrebe izgradnje fekalne kanalizacije dijela naselja Ostrožnica (39.312 KM),

za nabavku robe za vodovod u mjesnoj zajednici Ostrožnica (10.405 KM), za nabavku robe (cement, mreže, šipke) za mjesnu zajednicu Pridola (10.138 KM), za sanaciju vodovoda „Tješilo“ u mjesnoj zajednici Fojnica (11.753 KM). Za sanaciju navedenog vodovoda, ispostavljen je predračun za uplatu avansa u iznosu od 11.753 KM (30 % vrijednosti Ugovora) u skladu sa zaključenim ugovorom sa izvođačem radova. Avans je uplaćen i isti je evidentiran na poziciji rashoda (transfera) umjesto na poziciji potraživanja za avanse kako je to regulisano Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike. Vezano za navedene transfere, možemo konstatovati da se radi o investicionim projektima (isti nisu u vlasništvu Općine) i isto je trebalo knjigovodstveno evidentirati na kapitalnim transferima. Utvrdili smo da je Općinski načelnik donosio odluke o pokretanju procedura javnih nabavki vezano za izvođenje radova po projektima po mjesnim zajednicama i zaključivao ugovore sa izabranim dobavljačima.

Transfer za sport je planiran Budžetom u iznosu od 40.000 KM. Presentovan je Pravilnik o raspodjeli sredstava namijenjenih sportu iz 2010. godine kojim se reguliše podjela sredstava namijenjenih programima i projektima iz oblasti sporta, korisnici finansijskih sredstava i kriteriji raspodjele. U skladu sa istim, spisak korisnika finansijskih sredstava utvrđuje Komisija za društvene djelatnosti (imenovana od strane Općinskog vijeća) nakon provedenog javnog poziva. **Presentovan je zapisnik Komisije od 15.03.2012. godine o izvršenoj raspodjeli sredstava po javnom pozivu (javni poziv od 10.10.2011 godine).** Međutim, utvrdili smo da je raspodjela sredstava po istom, bila veća u odnosu na sredstva utvrđena Budžetom Općine. Također smo utvrdili da je navedena komisija 22.05.2012. godine sačinila Zapisnik o ponovnoj raspodjeli sredstava za dvanaest sportskih udruženja sa utvrđenim iznosom za svako udruženje u ukupnom iznosu od 40.000 KM (koliko je i Budžetom planirano) bez obrazloženja zbog čega je ponovo sačinjen zapisnik i po kojim kriterijima. Također smo utvrdili da sredstva sportskim klubovima nisu realizovana u skladu sa iznosima utvrđenim u Zapisniku komisije od 22.05.2012. godine (za nogometni klub „Fojnica“ utvrđen iznos od 15.200 KM a realizovan 16.750 KM, za klub borilačkih vještina „Fojnica“ utvrđen iznos od 2.800 KM a realizovan 4.000 KM, za tekvando klub „HFojnica“ utvrđen iznos od 6.400 KM a realizovan 4.000 KM). Za realizaciju ovih transfera nisu prezentovane pojedinačne odluke Općinskog načelnika. Nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da su sportska udruženja kvartalno vršila pravdanje utrošenih sredstava po osnovu ovih transfera kako je to regulisano navedenim Pravilnikom. Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi opravdanost realizacije ovih transfera.

Najznačajniji transferi pojedincima odnose se na prevoz učenika (124.852 KM), transfer za elementarne nepogode (53.584 KM) i transfer za socijalne slučajeve (30.487 KM).

Za prevoz učenika osnovnih škola na području Općine Fojnica koji stanuju u naseljima udaljenim više od četiri kilometra, Općina je Budžetom planirala iznos od 105.000 KM. Transfer je doznačavan je na osnovu faktura prevoznika „Centrotrans eurolines“ d. o. o. Sarajevo, poslovna jedinica Kiseljak i Fojnica. Sa navedenim dobavljačem za prevoz učenika za period 01.02.2012. godine do 15.06.2012. godine, ugovor je zaključen na osnovu Privremene odluke Općinskog načelnika o dodjeljivanju ugovora navedenom dobavljaču od 28.12.2010. godine, dakle bez procedura propisanih Zakonom o javnim nabavka BiH. Za period od 01.09.do 31.12.2012. godine sa istim dobavljačem je zaključen ugovor na osnovu provedenog konkurencijskog postupka. Po izjavi odgovornih za 2013. godinu, prevoz učenika osnovnih škola planira Kanton u svom Budžetu.

Što se tiče transfera za elementarne nepogode, utvrdili smo da je Općinski načelnik 04.02.2012. godine na prijedlog Općinskog štaba civilne zaštite donio Odluku o proglašenju stanja prirodne nesreće od snježnih padavina na području Općine Fojnica. Istom je naređeno Službi za privredu, budžet i finansije da sredstva planirana u budžetu iz naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i dio sredstava iz rezerve Budžeta stavi na raspolaganje općinskom štabu CZ na dalje provođenje operativnih i sanacionih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Prema Izvještaju Službe za civilnu zaštitu i inspekcijски nadzor od 29.05.2013. godine upućenog Kantonalnoj upravi za civilnu zaštitu Srednjobosanskog kantona, na ime naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća prikupljeno je 38.575 KM (u navedeni iznos smo se sami uvjerali) a utrošeno za vrijeme elementarne nepogode 53.584 KM i sačinjena specifikacija za isto. Na prijedlog Općinskog štaba civilne zaštite Fojnica Općinski načelnik je 20.02.2012. godine donio Odluku o prestanku stanja prirodne nesreće od snježnih padavina na području Općine Fojnica. **Uvidom u jednu od faktura vezano za ovu elementarnu nepogodu- fakturu preduzeća Orman d. o. o. Kiseljak, od 07.02.2012. godine na iznos od 10.402 KM (uz fakturu je sačinjen pregled izdatog goriva i maziva za mjesec februar po datumima 4, 5 i 6 02.2012. godine sa podacima o tipu (marka) vozila i potpisom**

primaoca), utvrdili smo da za istu nije prezentovana narudžbenica niti faktura sadrži saglasnost odnosno ovjeru Općinskog načelnika kao rukovodioca budžetskog korisnika ili lica na koje je preneseno ovlaštenje, niti potvrdu da je izvršen nadzor odnosno kontrola od nadležnih osoba, pa ne možemo potvrditi opravdanost navedenog troška.

Kada su u pitanju iskazani transferi za socijalne pomoći, utvrdili smo da za fakturu preduzeća „Šumaplod“ d. o. o. Fojnica od 29.02.2012. godine na iznos od 1.275 KM (faktura za brašno, ulje salamu i druge namirnice) nije prezentovana narudžbenica niti spisak osoba kome su namirnice isporučene. Po izjavi odgovorne osobe, namirnice su isporučene socijalnim slučajevima, međutim nije prezentovana dokumentacija koja bi to potvrdila. Za isplatu iste nije bilo odluke Općinskog načelnika. Prezentovan je ugovor o poslovnoj saradnji sa navedenim preduzećem koji je sklopljen putem konkurentskog postupka za nabavku prehrambenih artikala za potrebe Općine i socijalno ugroženih lica za 2012. godinu. Također, za fakturu Limarsko bravarske radnje Fojnica na iznos od 988 KM (lajsne, opšivanje dimnjaka, snjegobran) ne možemo potvrditi da se ista odnosi na lice koje je socijalni slučaj jer za isto nije prezentovana dokumentacija koja bi to potvrdila, nije prezentovana narudžbenica niti odluka Općinskog načelnika. Na ovoj poziciji je knjigovodstveno evidentirana i faktura Limarsko bravarske radnje na iznos od 410 KM za radove izvedene na objektu zgrade Općine (usluge opšivanja saksija, pravljenje limova za natpise i popravak krova općine). Također uz navedenu fakturu nije prezentovana narudžbenica niti odluka načelnika. Transferi za socijalne slučajeve nisu u 2012. godini bili regulisani internim aktima niti su isti bili regulisani Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2012. godinu. Na osnovu navedenog, ne možemo potvrditi da su navedeni transferi u potpunosti opravdani i da je njihova realizacija transparentna. Krajem 2012. godine donesen je Pravilnik o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na proširene oblike socijalne pomoći kojim su regulisani uslovi, korisnici i postupak za ostvarivanje prava na proširene oblike socijalne pomoći (jednokratne novčane naknade i pomoć u kupovini prehrambenih artikala koja se licima i porodicama koja se nađu u stanju socijalne pomoći dodjeljuju sredstva iz Budžeta Općine s pozicije socijalna zaštite).

Transferi neprofitnim organizacijama planirani su Budžetom u iznosu od 85.000 KM. Najznačajnije stavke odnose se na transfer za parlamentarne političke partije (15.010 KM), transfer za udruženja građana (17.980 KM) i transfer za vatrogasno društvo (19.133 KM). Parlamentarnim političkim partijama sredstva su planirana Budžetom u ukupnom iznosu a raspoređena 30% od planiranog iznosa jednako svim političkim partijama a 70% srazmjerno broju vijećničkih mjesta svake političke partije. Transfer udruženjima građana realizovan je na osnovu Zapisnika Komisije za društvene djelatnosti od 22.05.2012. godine a transfer vatrogasnom društvu (isto je dobrovoljno, profesionalno nije osnovano) se odnosi na plaće i materijalne troškove. **Za realizaciju navedenih transfera nije prezentovana odluka Općinskog načelnika.**

Najznačajnije subvencije javnim preduzećima se odnose na subvencije za JU predškolsko obrazovanje (osnivač istoga je Općina) za plaće i materijalne troškove u iznosu od 37.000 KM. Isto je u 2013. godini Općinskom vijeću dostavilo izvještaj o radu sa finansijskim pokazateljima za 2011. i 2012. godinu.

Planiranje transfera mjesnim zajednicama u cilju utvrđivanja liste projekata koji se trebaju uvrstiti u Budžet Općine, vršiti prilikom izrade i donošenja Budžeta Općine u skladu sa Strategijom razvoja Općine a na osnovu prethodno provedene javne rasprave sa učešćem predstavnika mjesnih zajednica.

U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, transfere koji se odnose na ulaganja u imovinu knjigovodstveno evidentirati na poziciji kapitalnih transfera.

Realizaciju transfera sportskim udruženjima vršiti na osnovu odluke Općinskog načelnika (ili lica kojeg on ovlasti) u skladu sa utvrđenim iznosima na osnovu Zapisnika Komisije za društvene djelatnosti utvrđenim u skladu sa kriterijima navedenim u Pravilniku o raspodjeli sredstava namijenjenih sportu i usklađenih sa Budžetom Općine.

Knjigovodstvena isprava prije knjiženja mora biti prekontrolisana i ovjerena od strane rukovodioca budžetskog korisnika ili lica koje on pismeno ovlasti, kako je to regulisano Zakonom o računovodstvu i reviziji, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike.

Transfere za socijalnu pomoć dodjeljivati na transparentan način u skladu sa procedurama i kriterijima utvrđenim u Pravilniku o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na proširene oblike socijalne pomoći.

4.4.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu iskazani su u iznosu od 624.520 KM, i u odnosu na plan isti su više ostvareni za 390 %, odnosno za 464.520 KM. Isti se odnose na kapitalne transfere mjesnim zajednicama za održavanje lokalnih puteva. **Iako lokalni putovi nisu evidentirani u knjigovodstvu Općine (po Zakonu o cestama u Federaciji BiH na njima se ne može sticati pravo vlasništva niti druga prava), zbog značajnosti iznosa koji se utroši za ove namjene, mišljenja smo da bi Općina ove izdatke i ulaganja trebala knjigovodstveno evidentirati na poziciji investicija u toku, dok se ne nađe konačno rješenje o tome ko i na koji način treba knjigovodstveno evidentirati ulaganja u putove na lokalnom nivou.**

Plan kapitalnih investicija za 2012. godinu nije donesen, iako je Zakonom o budžetima u FBiH propisano da planovi razvojnih projekata čine sastavni dio Budžeta i isti moraju biti usklađeni sa planiranim sredstvima u Budžetu. Isto tako nisu utvrđeni kriteriji za odabir projekata, niti su o istim vršene javne rasprave na osnovu kojih bi se utvrdili prioriteti za realizaciju kapitalnih projekata uz prethodno usvajanje od strane nadležnih (načelnik/Općinsko vijeće). Također, Odlukom o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu nije definisana obaveza izvještavanja kako korisnika sredstava, tako i nadležnih službi u Općini prema načelniku i Općinskom vijeću, niti je vršeno izvještavanje o realizovanim kapitalnim transferima. S obzirom na navedeno, kao i na značajno prekoračenje Budžetom planiranih kapitalnih transfera, ne možemo potvrditi da je realizacija sredstava za kapitalne transfere vršena na transparentan način.

Prema prezentovanoj dokumentaciji za: izvođenje radova na dionici puta „Poroj“; asfaltiranje puta Malkoč-Korita i za izvođenje radova na lokalnom putu Lučice –Brdo, utvrdili smo da su za izvođače radova provedeni postupci javnih nabavki, da su izvođači ispostavili račune za izvedene radove a od strane Općine po rješenjima načelnika imenovan je stručni nadzor, koji je po završetku radova sačinjavao izvještaj o stručnom nadzoru. Za realizovane projekte nemožemo potvrditi da je vršeno izvještavanje na ranije objašnjen način.

Kapitalne transfere koje su vezane za investiranje u imovinu kojom raspolaže Općina (asfaltiranje lokalnih puteva) planirati na kapitalnim izdacima, a realizovane projekte knjigovodstveno evidentirati na imovini Općine (investicijama u toku).

Plan kapitalnih investicija Općine Fojnica donositi zajedno sa Budžetom Općine, kao sastavni dio Budžeta i isti uskladiti sa planiranim sredstvima, kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH.

Potrebno je za kapitalne projekte utvrditi kriterije za odabir, odnosno obavljati javne rasprave sa ciljem osiguranja transparentnosti i utvrđivanja prioriteta u realizaciji.

4.5 Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Općina nije donijela Plan nabavki za 2012.godinu, koji treba biti usklađen sa prijedlogom finansijskog plana, kako je propisano Zakonom o budžetima u FBiH. Izvršenom revizijom postupaka javnih nabavki u Općini bile su obuhvaćene nabavke koje su se provodile tokom 2012.godine (odabrane metodom slučajnog uzorka), a sa ciljem utvrđivanja da li se prilikom izbora dobavljača za robe, radove i usluge postupalo u skladu sa procedurama definisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Za svaku pojedinačnu nabavku i odabir najpovoljnijeg dobavljača formirane su komisije za javne nabavke, s tim da su dva zaposlenika najčešći članovi komisija za javne nabavke.

Rekonstrukcija zgrade Općine u 2012.godini izvršena je u iznosu od 150.477 KM, koja se najvećim dijelom odnosi na dva računa, i to: za izvedene građevinsko-zanatske radove u iznosu od 75.678 KM po Ugovoru od 20.01.2011. godine i za rekonstrukciju II sprata zgrade Općine u iznosu od 65.730 KM po Aneksu ugovora zaključenog sa izvođačem radova, od 14.12.2010. godine (ukupno ugovorena vrijednost od 254.768 KM). Naime, osnov za zaključivanje oba naprijed navedena ugovora je Ugovor, od 13.05.2010.godine, za rekonstrukciju zgrade Općine Fojnica, zaključen od strane Općina Fojnica i Fondacije Odras kao investitora sa jedne strane i izvođača radova sa druge strane, u ukupnoj vrijednosti od 590.146 KM. Istim je definisano da Općina učestvuje u finansiranju sa 430.146 KM, a Fondacija Odras sa 160.000 KM. Nakon toga, 14.12.2010. godine zaključen je Anex Ugovora između Općine i izvođača radova, kao dopuna osnovnom Ugovoru, gdje vrijednost dodatnih radova iznosi 254.768 KM. Sve troškove dodatnih

radova u cijelosti snosi Općina Fojnica. Anex ugovora je zaključen bez prethodno provedene propisane procedure po Zakonu o javnim nabavkama BiH. Istim nisu definisani konkretni radovi, niti rok završetka, nego samo da se odnosi na realizaciju projekta rekonstrukcije općinske zgrade i privođenja njenoj namjeni. Okončana situacija po navedenom Aneksu ugovora ispostavljena je 23.04.2012. godine, po kojoj za naplatu ostaje 65.730 KM. Općina je, također, zaključila Ugovor, 20.01.2011. godine od 76.095 KM, sa istim izvođačem radova, o izvođenju građevinsko-zanatskih radova na poslovnom prostoru. Istim je definisano da izvođač prihvata obavezu da izvede dodatne građevinsko-zanatske radove u zgradi Općine, a koji nisu bili predmet osnovnog Ugovora od 13.05.2010. godine, tako da nisu konkretno utvrđeni radovi koji će se izvesti po istom. Ugovor je zaključen bez prethodno provedene propisane procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Iako je Ugovorom definisan rok od 45 dana za završetak radova od potpisivanja ugovora, račun za izvedene radove, bez obračuna ugovorene kazne u iznosu od 2‰ za svaki dan zakašnjenja, ispostavljen je tek 27.12.2011.godine na iznos od 75.678 KM. Kao kapitalni izdatak, isti je evidentiran u 2012.godini, iako je Zakonom o budžetima u FBiH propisano da se rashodi i izdaci priznaju u onom obračunskom periodu kada je obaveza za plaćanje nastala. **Na osnovu navedenog možemo zaključiti da su naprijed navedeni Ugovor i Anex ugovora zaključeni bez prethodno provedenih procedura po Zakonu o javnim nabavkama BiH. Zatim, po Aneksu ugovora, 14.12.2010. godine nije uopšte utvrđen rok završetka radova, dok je po Ugovoru od 20.01.2011. godine utvrđen rok za završetak radova za koji ne možemo potvrditi da je ispoštovan, niti je obračunata ugovorena kazna za svaki dan kašnjenja. Također, kapitalni izdatak u iznosu od 75.678 KM nije priznat u obračunskom periodu kada je obaveza za plaćanje nastala.**

Za izvršene radove na rekonstrukciji zgrade Općine angažovan je stručni nadzor i u Završnom izvještaju nadzornog inženjera, od 20.04.2012.godine, se konstatuje da su radovi izvedeni na nivou grubih građevinskih radova sa ugrađenim bravarskim pozicijama, kako vanjskim tako i unutrašnjim. Prilikom pregleda nivoa izvedenosti i kvaliteta izvedenih radova, konstatovano je da se svi limeni opšavi fasadnih otvora moraju prepakovati i doraditi, bez datih upustava na koji način će se izvršiti navedeno. Također, u Izvještaju se **ne navodi**: po kojim konkretnim ugovorima se vrši nadzor, kada su radovi otpočeli, a kada završili; koji je rok za završetak radova, da li je bilo problema u realizaciji, što su razlozi za kašnjenje, niti drugi relevantni podaci za realizaciju projekta rekonstrukcije zgrade Općine.

Za izvođenje **radova na rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnog puta Poroj** proveden je konkurentski postupak bez objave obavještenja o nabavci u augustu 2012.godine. Nakon provedene procedure, Komisija je sačinila Izvještaj od 27.08.2012.godine o radu komisije sa preporukom općinskom načelniku o dodjeli ugovora po osnovnom kriteriju najniže cijene tehnički zadovoljavajuće ponude i to izvođača sa ponudom od 102.941 KM (sa PDV-om), odnosno 87.984 KM bez PDV-a. Načelnik je 05.09.2012.godine donio Odluku o dodjeli ugovora, a ugovor sa izvođačem radova zaključen je 05.09.2012.godine, znači da je ugovor sa izabranim izvođačem zaključen deveti dan nakon donesene Odluke o dodjeli ugovora i obavještenja ostalih ponuđača, iako je Zakonom o javnim nabavkama BiH propisano da se nijedan ugovor ne može zaključiti u periodu od 15 dana od datuma kada su ponuđači obavješteni o rezultatima. **Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da je za navedenu nabavku pravilno utvrđen vrijednosni razred za primjenu konkurentskog zahtjeva za dodjelu ugovora, obzirom da je Zakonom o javnim nabavkama BiH definisana primjena navedenog postupka kada je vrijednost ugovora za radove niža od 80.000 KM (bez uključenog iznosa pripadajućih indirektnih poreza).** Također, i kod drugog konkurentskog postupka za odabir najpovoljnijeg izvođača radova na asfaltiranju lokalnog puta Lučice-Brdo (59.743 KM), Ugovor sa izvođačem je zaključen prije isteka propisanog roka, odnosno 13.09.2012. godine, a Odluka o dodjeli ugovora donesena 05.09.2012. godine.

Za **nabavku goriva** proveden je postupak direktnog sporazuma od 27.03.2012.godine i na osnovu ponude dobavljača sa jediničnim cijenama zaključen je Ugovor o poslovnoj saradnji, bez broja, datuma i utvrđene ukupne vrijednosti Ugovora. Izdaci za nabavke goriva i usluge prevoza za 2012.godinu su iznosili 39.370 KM, zašto se trebao provesti odgovarajući postupak javne nabavke, a ne direktni sporazum, jer je Zakonom o javnim nabavkama BiH propisano da se ugovor za nabavku roba, usluga ili radova po direktnom sporazumu može zaključiti na iznos koji je jednak ili manji od 6.000 KM. **Ne možemo potvrditi da je odabir najpovoljnijeg dobavljača za nabavku goriva izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.**

Ne možemo potvrditi da je **nabavka administrativnog materijala** (16.679 KM) vršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Za navedenu nabavku proveden je pregovarački postupak, na način da je samo jednom dobavljaču upućen poziv za pregovarački postupak bez objave obavještenja, zajedno sa spiskom-pregledom artikala, bez utvrđenih količina. Komisija za provođenje postupka javne nabavke u Zapisniku, od 06.02.2012.godine konstatovala je da je ponuđač dostavio konačnu cijenu jediničnih artikala, čija će se isporuka vršiti tokom 2012.godine, na osnovu čega je 13.02.2012. godine donesena Odluka o dodjeli ugovora i isti dan zaključen Ugovor o poslovnoj saradnji u periodu od 01.01.-31.12.2012. godine. Međutim, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da su ispunjeni uslovi iz člana 11. Zakona o javnim nabavkama BiH, vezano za dodjeljivanje ugovora putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci.

Za nabavku roba u iznosu od 10.405 KM (građevinski materijal) Općinski načelnik je 22.03.2012 godine donio Odluku o pokretanju procedura javne nabavke putem Direktnog sporazuma sa dobavljačem gdje vrijednost nabavke 6.000 KM. Ponuđač je 26.03.2012. godine dostavio ponudu sa jediničnim cijenama i 02.04.2012 godine sa istim je zaključen ugovor o poslovnoj saradnji za nabavku roba. Obzirom da je po navedenom ugovoru dobavljač ispostavio fakturu od 05.06.2012. godine na navedeni iznos, ne možemo potvrditi da je postupak odabira dobavljača proveden u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Plan nabavki donositi i uskladiti sa finansijskim planom, odnosno Budžetom Općine Fojnica, kako je to regulisano Zakonom o budžetima u FBiH.

Postupak odabira najpovoljnijeg izvođača-dobavljača vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, prema utvrđenim vrijednosnim razredima i utvrđenim rokovima za zaključivanje ugovora.

U ugovorima za obavljanje radove potrebno definisati konkretne poslove i zadatke na koje se isti odnose, a za neizvršene radove u propisanim rokovima obračunavati ugovorene kazne-penale.

4.6 Stalna sredstva Općine

Stalna sredstva u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2012. godine iskazana su u nabavnoj vrijednosti od 7.321.864 KM (otpisana vrijednost iznosi 826.768 KM ili 11,29 %), od čega se najveći dio odnosi na građevine 6.988.283 KM (zgrade 5.436.498 KM, stanovi 1.318.665 KM i poslovni prostori 233.120 KM), dok se na opremu odnosi 333.581 KM.

Odlukom načelnika od 20.12.2012.godine, imenovana je komisija za popis kojoj se nalaže radovan popis sredstava, potraživanja i obaveza. **U Općini nisu doneseni interni akti za vezano za obavljanje popisa,** kojima se treba definisati način rada popisne komisije, rokovi za vršenje popisa, način vršenja popisa, rashodovanja, otpisa sredstava i potraživanja, kao i knjiženje viškova i manjkova. **Komisija za popis je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu na dan 31.12.2012.godine i istim su samo konstatovana iskazana stanja u glavnoj knjizi, tako da ne možemo potvrditi da je izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH. Naturalni popis je izvršen samo za opremu (namještaj, kompjuterska oprema i ostale uredske mašine). Izvještaj o izvršenom popisu nije dostavljen načelniku, niti Općinskom vijeću na razmatranje-usvajanje, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Izvršenim uvidom utvrđeno je da Općina ne raspolaže dokumentacijom o broju i vrijednosti stanova i poslovnih prostora, kao i da se u pomoćnim evidencijama ne vode stanovi (u glavnoj knjizi iskazani u iznosu od 1.318.665 KM), i poslovni prostori (u glavnoj knjizi iskazani u iznosu od 233.120 KM). Služba za urbanizam, građenje, katastar i imovinsko pravne poslove za potrebe revizije sačinila je Pregled ugovora o kupoprodaji stanova, gdje su ugovorne strane Općina Fojnica i nosioci stanarskog prava na kojima je postojalo stanarsko pravo, zatim stanova i poslovnih prostora koji se i dalje vode u vlasništvu Općine. Prema navedenom Pregledu, 62 stana su prodana nosiocima stanarskog prava, a 3 stana i 22 poslovna prostora se i dalje vode u vlasništvu Općine. Kupoprodajni ugovori (stanovi) zaključeni su u ranijem periodu (1999. i 2001. godine), nakon čega, prema katastarsko knjižnim izvacima, Općina Fojnica nije više vlasnik prodatih

stanova. Vezano za poslovne prostore nije prezentovana dokumentacija iz koje bi se moglo utvrditi na što se odnosi iskazana vrijednost poslovnih prostora u poslovnim knjigama Općine. **Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi iskazana stanja u poslovnim knjigama Općine za stanove (1.318.665 KM) i poslovne prostore (233.120 KM).**

Iskazano stanje stalnih sredstva i izvora stalnih sredstava nije usaglašeno u poslovnim knjigama Općine. Tako su na dan 31.12.2012.godine stalna sredstva iskazana u iznosu od 6.495.096 KM, dok su izvori sredstva iznosili 5.764.428 KM. Za utvrđena neslaganja nije predočena dokumentacija niti data relevantna objašnjenja o razlogu neslaganja.

Potrebno je donijeti interna akta za vršenje popisa, kojim bi se regulisao način vršenja godišnjeg popisa sa stanjem na 31.12. tekuće godine

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, potrebno je izvršiti popis stalnih sredstava sa stanjem na dan kad se završava budžetska godina i izvršiti usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem.

Potrebno je za stanove i poslovne prostore, koji su u vlasništvu Općine i sa kojima ista raspolaže, utvrditi vrijednost, uskladiti istu sa poslovnim knjigama i voditi adekvatne pomoćne evidencije. Za prodane stanove izvršiti iskupljanje iz imovine Općine po prethodno donesenoj Odluci nadležnih.

4.7 Kratkoročna potraživanja

U Bilansi stanja Općine sa 31.12.2012. godine **kratkoročna potraživanja** iskazana su u iznosu od 533.748 KM od čega se na potraživanja od fizičkih lica odnosi 279.938 KM (po osnovu ispostavljenih rješenja za naknade za zauzimanje javne površine i za korištenje gradskog građevinskog zemljišta) i potraživanja od pravnih lica u iznosu od 247.084 KM. Utvrdili smo da na poziciji potraživanja od fizičkih lica ima potraživanja čiji je rok naplate istekao više od godine dana ili nekoliko godina. **Nije vršeno utuživanje nenaplaćenih potraživanja čiji su zakonom ili podzakonskim aktima propisani rokovi za naplatu istekli.** Također, Općina nije nenaplaćena potraživanja čije je rok istekao, nakon šest mjeseci knjigovodstveno evidentirala na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja kako je to regulisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor a sve u cilju utvrđivanja i prezentovanja realne i fer vrijednosti tekućih sredstava.

Potraživanja od pravnih lica se u najvećem dijelu odnose na potraživanja od preduzeća „Akqareumal“ u iznosu od 160.807 KM iz 2011. i 2012. godine i potraživanja od pravnih lica iz ranijeg perioda u iznosu od 62.320 KM i ista nisu utužena. Uvidom finansijske kartice ovih kupaca i načina knjigovodstvenog evidentiranja, utvrdili smo da su iskazana potraživanja od 158.555 KM nastala u 2011.godini po osnovu ispostavljenog rješenja (212.864 KM) nadležne općinske službe za preduzeće „Aquareumal“ po osnovu naknade za rentu za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju poslovnog ugostiteljskog objekta i knjižne obavjesti o odobrenju (54.329 KM) po osnovu odstupanja od projektne dokumentacije. Naime za navedena potraživanja u 2011.godini nije odobrena pozicija razgraničenih prihoda, nego su neosnovano povećani prihodi Općine u 2011. godini za 158.555 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 59. Zakona o budžetima u FBiH, članom 47. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH pokojima se prihodi i primitci priznaju samo u onom razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi, to jest kada su uplaćeni na račun. Na osnovu navedenog obaveze i razgraničenja Općine za 2012. godinu manje su iskazane za 158.555 KM.

Za potraživanja, nakon isteka roka za naplatu od šest mjeseci, poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istih i izvršiti preknjižavanje sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja.

Prihode i primitke priznavati samo u onom obračunskom razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi, to jest kada su uplaćeni na račun, kako je to regulisano članom 59. Zakona o budžetima u FBiH, članom 47. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

4.8 Obaveze i razgraničenja Općine

Iskazano stanje kratkoročnih i dugoročnih obaveza i razgraničenja u Bilansi stanja Općine Fojnica sa 31.12.2012. godine iznosi 1.046.012 KM od čega su obaveze prema dobavljačima 876.398 KM, obaveze prema radnicima 168.964 KM, dugoročne obaveze i razgraničenja 347.058 KM (primici od domaćih finansijskih institucija u iznosu od 67.520 KM i dugoročna razgraničenja u iznosu od 279.538 KM).

Obaveze prema dobavljačima se uglavnom odnose na obaveze iz 2012. godine i iste su usaglašene sa dobavljačima putem IOS-a. Do kraja prvog tromjesečja 2013.godine izmiren je dio obaveza prema dobavljačima. Obaveze prema radnicima se odnose na obaveze po osnovu neisplaćenih plaća i naknada za jedanaesti i dvanaesti mjesec 2012. godine i obaveza po osnovu poreza i doprinosa na iste kao i **obaveze za doprinose zdravstvenog osiguranja u iznosu od 23.289 KM i porez na plaću u iznosu od 12.101 KM iz ranijeg perioda. Iste se prema izjavama odgovornih prenose iz godine u godinu. Za navedene obaveze nije izvršeno usaglašavanje sa nadležnim institucijama.** Obaveze prema radnicima (iz 2012.godine) su izmirene do kraja trećeg mjeseca 2013. godine.

Vežano za dugoročno zaduživanja od domaćih finansijskih institucija, nije nam prezentovana dokumentacija na što se isto odnosi. Odgovorni su izjavili da su obaveze iz ranijeg perioda i da nemaju nikakve dokumentacije za iste. Na dugoročnim razgraničenjima su evidentirana razgraničenja po osnovu nenaplaćenih prihoda na ime naknada za javne površine i gradsko građevinsko zemljište po osnovu ispostavljenih rješenja iz 2012. godine i ranijih godina a čiji je rok dospijeca do godine dana. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike po kojima se za potraživanja po osnovu prihoda čiji je rok naplate do godinu dana odobrava pozicija kratkoročnih razgraničenja.

Uvidom u Bruto bilans i prezentovanu dokumentaciju utvrdili smo da je na poziciji troška kamata evidentiran iznos od 62.203 KM i da se isti odnosi na plaćenje obaveza Razvojnoj banci FBiH po osnovu glavnice i kamata po Ugovoru o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpada“ iz 1999. godine, sklopljen između Vlade FBiH zastupljena po Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnom ministarstvu finansija i Općine Fojnica. Ukupna vrijednost radova na vodoopskrbnom sustavu je 2.433.271 USD i u skladu sa navedenim ugovorom zajmoprimac se obavezuje izvršiti povrat sredstava u iznosu od 1.922.285 USD odnosno 79% od ukupne vrijednosti realiziranih radova. Rok vraćanja kredita je trideset godina uz osam godina grejs perioda a otplata kredita se vrši polugodišnje počev od 01.04.2006 godine u skladu sa Planom otplate. Prema otplatnom planu, obaveza po kreditu ističe 01. oktobra 2035 godine. Ugovor ima Dodatak u kojem stoji da su potpisnici dodatka, Javno komunalno preduzeće „ŠĆONA“ Fojnica i Općina Fojnica saglasni sa konceptom „potpunog pokrivanja troškova“ u cilju osiguranja sredstava za punu otplatu kredita od strane korisnika vodovodnih/ kanalizacijskih usluga osiguranih od strane Javnog komunalnog preduzeća „ŠĆONA“. Međutim, obaveza po ovom kreditu nije evidentirana u knjigovodstvu općine. Općina je temeljem dostavljenih obavjesti Razvojne banke FBiH o dospjeću glavnice i kamata po navedenom kreditu, dostavljala Javnom komunalnom preduzeću knjižnu obavjest o terećenju Javnog preduzeća za anuitet po kreditu, a isto je, po dostavljenim knjižnim obavjestima vršilo uplate na račun Općine i Općina je iste knjigovodstveno evidentirala kao prihod od drugih nivoa vlasti. Uvidom u Obavjesti Razvojne banke za plaćanje anuiteta za period 01.10.2011. godine do 01. 04. 2012 godine u iznosu od 38.772 KM i anuiteta od 01.04. do 01.10 2012 godine u iznosu od 37.353 KM, utvrdili smo da su obaveze Općine po ovom osnovu u 2012. godini iznosile 76.075 KM. Obzirom na iskazani iznos na poziciji troškova po osnovu kamata (koje su neosnovane uvećane za iznos koji se odnosi na otplatu glavnice, a po obavjesti Razvojne banke kamate su u 2012. godini iznosile 18.793 KM) utvrdili smo da Općina u potpunosti ne izmiruje godišnje anuitete vežano za navedeni kredit. Također smo utvrdili da je Prema otplatnom planu u oktobru mjesecu 2012. godine ostatak duga po navedeno m kreditu iznosio 1.672.387 USD.

Za iskazane obaveze iz ranijeg perioda (po osnovu zdravstvenog osiguranja i poreza na plaću), potrebno je sa institucijama nadležnim za ubiranje poreza i doprinosa, poduzeti aktivnosti vežano za usaglašavanje i po istom postupiti.

U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike za iskazana potraživanja po osnovu prihoda čiji je rok naplate do jedne godine izvršiti odobravanje pozicije kratkoročnih razgraničenja.

Poduzeti aktivnosti na rješavanju iskazanog dugoročnog zaduživanja od domaćih finansijskih institucija iz ranijeg perioda.

U skladu sa propisima za budžet i budžetske korisnike, izvršiti knjigovodstveno evidentiranje neevidentiranih dugoročnih obaveza po osnovu Ugovora o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpada“ iz 1999 godine.

Uplatu anuiteta po Ugovoru o kreditu za sanaciju komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpada“ vršiti u skladu sa otplatnim planom koji je sastavni dio navedenog ugovora.

5. KOMENTAR

Općina Fojnica, u ostavljenom roku, očitovala se na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Općine Fojnica za 2012. godinu, dopisom broj 02-14-09-901/13 od 12.08.2013. godine. U očitovanju je navedeno da nemaju primjedbi na isti i da će postupiti po datim preporukama.

Rukovoditelj sektora za finansijsku reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:

Jadranka Novak, viši revizor, dipl. oec.

Član tima:

Katica Galić, revizor, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje budžeta Općine Fojnica na dan 31.12.2012. godine
u KM

Red. Broj	Vrsta prihoda	Budžet za 2012. Godinu	Izmjene Budžeta za 2012. godinu	Operativni budžet za 2012. god. ¹ (3+/-4)	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi od poreza (zbir od 1 do 7)	1.859.600		1.859.600	1.706.926	1.675.330
1.	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	10.600		10.600	2.762	4.206
2.	Porezi na plaće i radnu snagu	11.600		11.600	2.048	10.830
3.	Porez na imovinu	272.000		272.000	286.128	202.366
4.	Domaći porezi na dobra i usluge	5.750		5.750	635	4.638
5.	Porez na dohodak	309.100		309.100	323.545	312.586
6.	Prihodi od indirektnih poreza	1.250.000		1.250.000	1.091.734	1.140.191
7.	Ostali porezi	550		550	75	513
II	Neporezni prihodi (zbir od 1 do 3)	714.400		714.400	646.966	994.825
1.	Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine	15.850		15.850	38.637	52.649
2.	Naknade, takse, prihodi od pružanja javnih usluga	620.450		620.450	531.678	866.480
3.	Novčane kazne	78.100		78.100	76.651	75.696
III	Transferi i donacije (zbir od 1 do 2)	340.000		340.000	586.151	205.649
1.	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	340.000		340.000	283.193	205.649
2.	Promljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međ.organizacija				302.958	
IV	Kapitalni primici	300.000		300.000	325.000	0
1.	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	300.000		300.000	325.000	
A	Ukupno prihodi i primici (I+II+III+IV)	3.214.000		3.214.000	3.265.043	2.875.805

¹ Ukupno odobreni operativni budžet na dan 31.12.2012. godine.

Prilog br. 2.

Red. Broj	Vrsta rashoda	Budžet za 2012. godinu	Izmjene Budžeta za 2012. godinu	Operativni budžet za 2012. god. ² (3+/-4)	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Izvršenje Budžeta za 2011. Godinu
1	2	3	4	5	6	7
I	Tekući izdaci (zbir od 1 do 11)	2.024.500		2.024.500	1.833.532	
1.	Bruto plaće zaposlenih	832.800		832.800	743.580	693.024
2.	Naknade troškova zaposlenih	106.500		106.500	110.381	100.740
3.	Doprinosi poslodavca	82.650		82.650	83.043	77.194
4.	Putni troškovi	16.100		16.100	5.360	10.453
4.1	Izdaci za energiju	144.000		144.000	178.133	135.943
5.	Izdaci za komunalne usluge	207.500		207.500	283.800	264.703
6.	Nabavka materijala	46.100		46.100	52.623	79.935
7.	Izdaci za usluge prev. i goriva	33.600		33.600	39.370	51.295
8.	Unajmljivanje imovine I opreme					
9.	Izdaci za tekuće održavanje	71.000		71.000	52.962	95.552
10.	Osiguranje i bankarske usluge	3.650		3.650	5.729	5.963
11.	Ugovorene usluge	480.600		480.600	278.551	369.720
II	Tekući transferi (zbir od 1 do 5)	504.500		504.500	703.360	489.953
1.	Tekući transferi drugim razinama vlasti	173.500		173.500	340.082	185.277
2.	Tekući transferi pojedincima	176.000		176.000	249.221	179.777
3.	Tekući transferi neprofitnim organizac.	85.000		85.000	65.923	74.864
4.	Subvencije javnim preduzećima	45.000		45.000	43.133	32.000
5.	Subvencije privatnim preduzećima	25.000		25.000	5.000	18.035
III	Kapitalni transferi (zbir od 1 do 2)	160.000		160.000	624.520	198.106
1.	Kapitalni transferi drugim razin. vlasti	160.000		160.000	624.520	198.106
2.	Kapitalni transferi nepr.organizacijama					
IV	Kamate na domaće pozajmljivanje	75.000		75.000	62.203	89.000
V	Kapitalni izdaci (zbir od 1 do 2)	610.000		610.000	150.477	260.820

² Ukupno odobreni operativni budžet na dan 31.12.2012. godine.

1.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	450.000		450.000	150.477	260.820
2.	Izdaci za otplate dugova					
VI	Budžetska rezerva					
B	Ukupno rashodi i izdaci (I+II+III+IV+V+VI)	3.214.000		3.214.000	109.049	46.595
	Višak prihoda nad rashodima/višak rashoda nad приходima (A-B)					